

som om vi under denne Finanslovbehandling ganske stille og umærkeligt have arbejdet os op til en Merudgift af 6,006,615 Kr. Saa galt er det dog ikke. Thi, som den ærede Ordfører bemærkede, var der jo paa det oprindelige Forslag opført en Del Laanesummer paa § 27 til forskellige Anlæg og til Jordlodder for Landarbejdere, Laanesummer, som beløbe sig til 3,637,500 Kr. Det staar der ikke længere, da vi have faaet Loven om det nye Statslaan, hvoraf disse Laan jo saa skulle tages. Men selv om vi trække disse 3,637,500 Kr. fra, viser det sig, at vi have forøget Forskellen mellem Indtægt og Udgift fra den Gang, vi fik Forslaget fra Regeringen og til nu, med 2,369,115 Kr. Det er budgetmæssig set allerede ret betænkeligt, men det er i Virkeligheden endnu mere betænkeligt, fordi Underskuddet jo alligevel er de 5½ Mill. Kr. Saaledes som Budgettet nu er affattet, viser det klarere, end saaledes som det laa den Gang, det kom fra Regeringen, hvorledes Status er. De 5½ Mill. Kr.s Underskud er det virkelige Underskud, det er det Underskud, som skal dækkes ved Laan. Men de Indtægter, som komme ved Laan — det vide d'Hrr. jo — have ikke nogen stor Betydning, naar Spørgsmaalet er om, hvordan man sidder i det; det faktiske er, at Udgifterne paa Finansloven nu overskride Indtægterne med 5½ Mill. Kr. Den ærede Ordfører mente, at det var jo dog ikke saa galt, for vi maatte huske paa, at imellem Udgifterne vare de Udgifter, som stode paa § 27, Udgifter til Baneanlæg, Udgifter til Laan til Landarbejdere osv. Det er sandt, at dette ikke er rene Udgifter; navnlig Laanene til Landarbejderne ville jo efterhaanden blive forrentede, blive afdragne, men en Udgift er det jo og en Udgift, som vi rimeligvis maa blive ved med ikke blot i de Aar, hvor den nuværende Lov gælder, men, som jeg antager, og som jeg haaber, ogsaa langt ud i Fremtiden. Og hvad angaar de Anlæg, Jernbaneanlæg og sligt, som vi give Penge til paa § 27, saa kunne vi jo gerne sige, at vi forøge vor Formue derved, men vi ere jo alle klare over, at denne Formueforøgelse, saadan som Forholdene faktisk ere, ikke er af nogen stor Værdi, saa vi gøre vist klokest i, skønt det staar som noget ganske ekstraordinært, skønt det staar paa § 27, at regne det som virkelige Udgifter, som ville komme igen Aar efter Aar. Dette forudsatte jo ogsaa den ærede Ordfører.

Under disse Omstændigheder er et saa stort Underskud betænkeligt, og det er

saa meget mere betænkeligt, naar vi se, hvorledes Stillingen har været i de senere Aar. Jeg skal ligesom den ærede Ordfører ikke gaa længere tilbage end til Samlingen 1895—96. Der er jo Forholdet det, at naar vi tage Finanslovene, gjorde op paa den sædvanlige Maade, og se, hvorledes det har staaet med Overskud og Underskud, saa have vi siden 1895—96 ikke haft mere end 2 Aar, hvor der har været Overskud, nemlig Finanssaaret 1900—1901, hvor der var et Overskud paa 1,355,712 Kr., og 1897—98, hvor der var et Overskud paa 2,112,911 Kr. I alle de andre Aar have vi haft Underskud. Jeg skal tage Underskuddene fra neden og opad. Det mindste var paa Finansloven for 1896—97, da var det et Underskud af 423,119 Kr., det næste var paa Finansloven for 1901—02, da var Underskuddet 566,462 Kr.; paa Finansloven for 1898—99 var Underskuddet 989,947 Kr.; paa Finansloven for 1899—1900 var det 1,821,907 Kr. Og nu i Aar er det over 5½ Mill. Kr.

Det er jo betænkeligt, og det bliver saa meget mere betænkeligt, naar vi se paa hele den Stilling, vi staa i. For det er jo ikke saaledes, at det blot er paa Finansloven, vi have de store Udgifter. Vi faa dem jo paa adskillige Love ved Siden af, som yderligere ville forrykke Balancen. Vi staa jo blandt andet over for den hele Række af Lønningslove. Den ærede Ordfører sagde ganske vist, at der vilde man nok faa større Udgifter, men man vilde jo ved de forelagte Takstlove ogsaa faa meget større Indtægter og Indtægter, som ere endnu større end Udgifterne. Ja, det haaber jeg ogsaa, men jeg er ikke ganske sikker paa det. Hvad der er sikkert, er, at Lønningerne, naar de blive forhøjede, give hvert Aar en fast og sikker Udgift; hvad der derimod er mindre givet, er for det første, at vi forhøje Taksterne for Jernbane- og Postvæsenet saa stærkt, som det er foreslaaet, og dernæst er det jo meget tvivlsomt, om de Indtægter, som man regner vil blive Følgen af de ny Takstlove, ville komme ind. Det kunne vi haabe, det kunne vi vente, men efter de Erfaringer, man plejer at gøre i saadanne Forhold, er det ikke sikkert. Udgiften er sikker, Indtægten er noget tvivlsom.

Saa er der jo Skattelovene, som vi dog ønske og haabe maa blive gennemførte en Gang. Vi kunne ligefrem ikke være det bekendt, at Rigsdag og Regeringer nu i saa lang Tid have tumlet med disse Love, uden at de blive gennemførte. Blive de gennemførte, vide vi jo, at ogsaa de ville